Երկրորդ ընթերցում
Նախագիծ
Կ-1184[3]-02.06.2011-SS-010/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1997 թվականի հունիսի 24-ի ՀՕ-137 օրենքի 15-րդ հոդվածի 9-րդ մասում «Համայնքին» բառը փոխարինել «Օրենքով նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև համայնքին» բառերով:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻԿ

<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին, <Տեղական ինքնակառավարման մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին>,<Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին>,<Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>,<Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին< Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին> և <Տեղական տուրքերի և վճարների մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին> ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ 1-ին ընթերցումից հետո ստացված դիտողությունների և առաջարկությունների

Առաջարկության հեղինակ	Նախագծի հոդվածը, մասը, կետը, ենթակետը, որին վերաբերվում է առաջարկությունը	Նախագծի նախկին դրույթը	Նախագծի վերաբերյալ առաջարկությունը կամ դիտողությունը	Եզրակացություն
ՀՀ Ազգային ժողովի Նախագահ ÐáíÇÏ Աբրահամյան	<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մաս	Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում աղբահանության և սանիտարական մաքրման հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում է աղբահանության և սանիտարական մաքրման սկզբունքները, աղբահանության վճարը, դրա դրույքաչափերը, վճարողների շրջանակը, նրանց իրավունքները և պարտականությունները, վճարման կարգը, պատասխանատվությունը չվճարելու համար, տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման կարգը աղբահանության և սանիտարական մաքրման կազմակերպման բնագավառներում:	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասը վերաբերում է օրենքի կարգավորման առարկային, որտեղ հստակ ամրագրված է, եթ ինչ հարաբերություններ է կարգավորում, և ինչ է սահմանում օրենքը՝ աղբահանության և սանիտարական մաքրման կազմակերպման բնագավառում: Նշված մասը սահմանում է նաև պատասխանատվություն չվճարելու համար, մինչդեռ, օպերատորի պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում պատասխանատվություն սահմանված չէ: Այս կապակցությամբ առաջարկում եմ 1-ին մասը, <Պատասխանատվություն չվճարելու> բառերից հետո լրացնել <,պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասը <Պատասխանատվություն չվճարելու> բառերից հետո լրացվել <,պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու> բառերով:
	<Աղբահանության և սանիտարական	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-	Նախագծի 6-րդ հոդվածում 1-ին	Ընդունվել է:

	մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետ	ին մաս. <Աղբահանության վճար վճարողներ են համայնքի վարչական տարածքում անշարժ գույքի կամ բնակելի այլ շինության սեփականատերհամարվող, կամ որևէ այլ իրավունքով այդ գույքը տիրապետող ֆիզիկական անձինք (ներառյալ՝ անհատ ձեռնարկատերը), իրավաբանական անձինք, հիմնարկները, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, իսկ պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հիմքով քաղաքացու կամ իրավաբանական անձի կողմից տիրապետման դեպքում՝ վարձակալը, անհատույց օգտագործողը: Եթե միևնույն գույքի նկատմամբ սույն օրենքի իմաստով աղբահանության վճար վճարող են համարվում մեկից ավելի անձինք, ապա աղբահանության վճարի գծով սույն օրենքով սահմանված պարտավորությունների համար նրանք կրում են համապարտ պատասխանատվություն> : Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետ. <1) կենցաղային աղբի համար՝ ա. ըստ հաշվառված անձանց քանակի՝ համայնքում անձնագրային հաշվառման կանոններով ըստ հասցեի հաշվառում ունեցող յուրաքանչյուր	մասով սահմանվում է աղբահանության վճար վճարողների շրջանակը, սակայն անհայտ է մնում, թե ինչպես պետք է լուծվի հաշվառում ունեցող, սակայն ՀՀ-ում չբնակվող քաղաքացիների հետ պայմանագրային հարաբերությունների հարցը, քանի որ աղբահանության վճարների չկատարման համար, պատասխանատվության առաջացման հիմքը, տվյալ պայմանագիրն է: Այս կապակցությամբ առաջարկում եմ Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի <համայնքի վարչական տարածքում> բառերից հետո ավելացնել <բնակվող> բառը, քանի որ սկզբունքորեն ընդունելի չէ չմատուցված ծառայության դիմաց հատուցում պահանջել, տվյալ դեպքում՝ համայնքի վարչական տարածքում չբնակվող (և, բնականաբար, աղբ չառաջացնող) ֆիզիկական անձից աղբահանության վճարի գանձման մոտեցումը: Տվյալ առաջարկության հետ կապված, կարծում եմ անհրաժեշտ է Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետից հանել <ընդ որում, եթե տվյալ հասցեում որևէ անձ հաշվառված չէ, ապա տվյալ բնակելի շինության կամ բնակարանի համար կարող է հաշվարկվել աղբահանության վճար մեկ բնակչի համար սահմանված	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասը <համայնքի վարչական տարածքում> բառերից հետո լրացվել է <բնակվող> բառով, իսկ Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի ա) կետից հանվել է <ընդ որում, եթե տվյալ հասցեում որևէ անձ հաշվառված չէ, ապա տվյալ բնակելի շինության կամ բնակարանի համար կարող է հաշվարկվել աղբահանության վճար մեկ բնակչի համար սահմանված դրույքաչափով,> բառերը:

		բնակչի համար՝ առավելագույնը ամսական 400 դրամ, ընդ որում, եթե տվյալ հասցեում որևէ անձ հաշվառված չէ, ապա տվյալ բնակելի շինության կամ բնակարանի համար կարող է հաշվարկվել աղբահանության վճար մեկ բնակչի համար սահմանված դրույքաչափով, կամ>	դրույքաչափով,> բառերը:	
	Նախագծի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	Աղբի տարբեր տեսակների համար կարող են սահմանվել տարբեր դրույքաչափեր: Ընդ որում, տարբեր դրույքաչափեր սահմանելիս կարող են հաշվի առնվել նաև անշարժ գույքի չափերը, նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը, հարկայնությունը, հեռավորությունը աղբավայրից, աղբահանության վճար վճարողների և նրանց գործունեության առանձնահատկությունները:	Նախագծի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հակասում է <Տեղական տուրքերի և վճարների մասին> ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասին, համաձայն որի, <Համայնքի տարածքում բոլոր վճարողների համար սահմանվում են տեղական վճարների միասնական դրույքաչափեր:>: Բացի այդ տվյալ մոտեցմամբ առաջնորդվելու դեպքում, գործնականում կարող է ընդհուպ սահմանվել աղբահանության անհատական դրույքաչափեր, ինչը միանշանակ ընդունելի չէ: Այս կապակցությամբ առաջարկում եմ հանել Նախագծի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասը:	Ընդունվել է մասամբ: Նախագծի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. <Աղբի տարբեր տեսակների համար կարող է սահմանվել տարբեր դրույքաչափեր: Ընդ որում, տարբեր դրույքաչափեր սահմանելիս կարող են հաշվի առնվել անշարժ գույքի նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը:>:
	Նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ	1. Աղբահանության վճարի հաշվարկողի կողմից սխալ հաշ-վարկելու արդյունքում պակաս վճարված աղբահանության վճարի՝ գրավոր տեղեկացնելու օրվա դրությամբ հաշվարկված 1) գումարները վճարում է աղբահանության վճար վճարողը՝ դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամանակաշրջանի	Նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով ամրագրված մոտեցումը չի կարելի ընդունելի համարել, քանի որ պակաս վճարված աղբահանության վճարի պատասխանատվությունը, պետք կրի դրանում մեղավոր կողմը, տվյալ դեպքում՝ աղբահանության վճարի	Ընդունվել է: Նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. <1) գումարները, վճարում է աղբահանության վճար վճարողը՝ դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամանակաշրջանի համար, բայց ոչ ավելի քան երեք տարվա համար, եթե սխալ

		համար, բայց ոչ ավելի, քան երեք տարվա համար:	հաշվարկողը, իսկ այս դրույթի <հիմնավորման> համար Նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ի մասով տրված իրավունքները (ըստ որի վճարողներն իրավունք ունեն ինքնուրույն հաշվարկել կատարվող վճարի չափը, ստուգել կատարված հաշվարկների համապատասխանությունն իր հաշվարկների հետ և դատական կարգով բողոքարկել դրանք) ոչ միայն չի արդարացնում որդեգրված մոտեցումը, այլև անհարկի և անիմաստ վարչարարության անհրաժեշտություն և կոռուպցիոն ռիսկեր է առաջացնում: Այս կապակցությամբ առաջարկում եմ որդեգրել ամենապարզ մոտեցումը՝ այն է հաշվարկը կատարում է համայնքը, ինչը նրա պարտականությունն է, պարտավոր է կատարել ճիշտ հաշվարկ, իսկ սխալ հաշվարկ կատարելու արդյունքում պակաս ստացված վճարի չափով էլ հենց ինքը պետք է կրի պատասխանատվություն՝ իր բյուջեից ծածկելով պակաս հավաքագրված միջոցների արդյունքում առաջացած դեֆիցիտը (հենց վերջինիս էլ կստիպի կատարել ճիշտ հաշվարկ և կզրկի կոռուպցիոն կոնկրետ սխեմաների կիրառման գայթակղությունից):	հաշվարկի պատճառը հանդիսացել է աղբահանության վճար վճարողի կողմից ներկայացված կեղծ տվյալները:>:
	Նախագծի 21-րդ հոդվածի մասերի համարակալում և 4-րդ մաս	1. Աղբահանության վճարի վճարումը սույն օրենքով	Նախագծի 21-րդ հոդվածի մասերի համարակալումը	Ընդունվել է: Շտկվել է Նախագծի 21-րդ հոդվածի

		սահմանված ժամկետներից ուշաց-նելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար աղբահանության վճար վճարողը, իսկ սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքում՝ աղբահանության վճար հաշվարկողը վճարում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված աղբահա-նության վճարի գումարի 0.15 տո-կոսի չափով դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամա-նակաշրջանի համար, բայց ոչ ավելի, քան 180 օրվա համար: 3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տույժերը հաշվարկվում, հաշվառվում և գանձվում են աղբահանության վճարի համար սույն օրենքի 18-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: 4. Օպերատորի պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման պատասխանատվությունը, ինչպես նաև աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայություններ մատուցելու վերաբերյալ համայնքի և օպերատորի միջև կնքած պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման հիմքերը սույն օրենքով չսահմանված մասով կարգավորվում է պայմանագրով: 5. Սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով նախատեսված անձինք համայնքի ղեկավարի որոշմամբ կարող են զրկվել աղբի հավաքման և փոխադրման թույլտվությունից	անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել <Իրավական ակտերի մասին> ՀՀ օրենքի պահանջներին, իսկ ամրագրված 4-րդ մասը հակասում է ՀՀ Սահմանադրության 83.5-րդ հոդվածի 2-րդ կետին համաձայն որի.<պատասխանատվության տեսակները,չափերը, պատասխանատվության ենթարկելու կարգը կարող է սահմանվել բացառապես օրենքով>, բացի այդ Նախագծով օպերատորի պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար որևէ պատասխանատվություն սահմանված չէ: Հետևաբար, օպերատորի պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար պատասխանատվության տեսակները, չափերը, պատասխանատվության կարգը, ինչը սույն նախագծի հիմքերից մեկն է, պետք է լրացվի Նախագծում: Այդ կապակցությամբ առաջարկում եմ Նախագծի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասը, որն իրականում պետք է լինի 3-րդ մաս, շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<4 Օպերատորը օրենքով սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում իր պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ	մասերի համարակալումը (4 մաս) և 3-րդ մասը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. .<3 Օպերատորը օրենքով սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում իր պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար՝ համայնքի բյուջե վճարելով տուգանք՝ չկատարված կամ ոչ պատշաճ կատարված աղբահանության յուրաքանչյուր դեպքի համար հիսուն հազար դրամի չափով, եթե օպերատորի և համայնքի միջև կնքված պայմանագրով, ավելի մեծ տուգանք սահմանված չէ: Տուգանքի վճարումն օպերատորին չի ազատում չկատարված կամ ոչ պատշաճ կատարված պարտավորության կատարումից: Օպերատորի պարտավորությունների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է համայնքի ղեկավարը կամ նրա կողմից լիազորված անձը:>

		սույն օրենքով նախատեսված՝ աղբի հավաքմանը կամ փոխադրմանը ներկայացվող պահանջները մեկ տարվա ընթացքում երկու և ավելի անգամ խախտելու դեպքում:	կատարման համար՝ համայնքի բյուջե վճարելով տուգանք՝ չկատարված կամ ոչ պատշաճ կատարված աղբահանության յուրաքանչյուր դեպքի համար հիսուն հազար դրամի չափով, եթե օպերատորի և համայնքի միջև կնքված պայմանագրով, ավելի մեծ տուգանք սահմանված չէ: Տուգանքի վճարումն օպերատորին չի ազատում չկատարված կամ ոչ պատշաճ կատարված պարտավորության կատարումից: Օպերատորի պարտավորությունների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականանբում է համայնքի ղեկավարը կամ նրա կողմից լիազորված անձը:>	
Ա.Ä å ³ ï · ³Ù ³ í áñ ¶ ³Éáõë ï ê ³Ñ ³ ÏÛ ³Ý	Նախագծի 1-ի հոդվածի 1-ին մաս և 4-րդ հոդված	Նախագծի 1-ի հոդվածի 1-ին մաս. <Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում աղբահանության և սանիտարական մաքրման հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում է աղբահանության և սանիտարական մաքրման սկզբունքները, աղբահանության վճարը, դրա դրույքաչափերը, վճարողների շրջանակը, նրանց իրավունքները և պարտականությունները, վճարման կարգը, պատասխանատվությունը չվճարելու համար, տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման	Նախագծի 1-ի հոդվածի 1-ին մասի <սկզբունքները> բառերից առաջ առաջարկվում է ավելացնել <գործընթացի կազմակերպման> բառերը, քանի որ սույն օրենքը բուն <աղբահանության և սանիտարական մաքրման սկզբունքները> չի սահմանում և չի կարող սահմանել (Նույն դիտողությունը վերաբերում է Նախագծի 4-րդ հոդվածին):	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ի հոդվածի 1-ին մասը և 4-րդ հոդվածի վերնագիրը, ինչպես նաև 1-ին մասը <սկզբունքները> բառից առաջ լրացվել է <գործընթացի կազմակերպման> բառերով:

		կարգը աղբահանության և սանիտարական մաքրման կազմակերպման բնագավառներում:>: Նախագծի 4-րդ հոդված. <1. Աղբահանության և սանիտարական մաքրման հիմնական նպատակները և սկզբունքներն են՝ 1) մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի վրա կոմունալ թափոնների բացասական (վտանգավոր) ներգործության նվազեցումը և չեզոքացումը. 2) բնակության համար հարմարավետ և էկոլոգիապես անվտանգ պայմանների ապահովումը. 3) տարածքների աղտոտման, աղբակույտերի առաջացման անթույլատրելիությունը և տարածքների մաքրումը աղբից. 4) աղբահանության և սանիտարական մաքրման պարտադիր և մշտապես իրականացումը սույն օրենքով նախատեսված սանիտարական մաքրման սխեմային համապատասխան. 5) աղբահանության վճարովի լինելը. 6) օգտահանման ենթակա թափոնների տեսակավորման, օգտագործման ու վերամշակման համար պայմանների ստեղծումը և աղբավայրերում տեղադրվող թափոնների ծավալների նվազեցումը. 7) աղբահանության և		

		սանիտարական մաքրման վերաբերյալ տեղեկատվության մատչելիության և հանրային իրազեկվածության ապահովումը տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից. 8) աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքների մեքենայացումը. 9) ոլորտում միջհամայնքային համագործակցությունը, 10) համայնքային բյուջեի հաշվին սանիտարական մաքրման աշխատանքների իրականացումը:>		
	Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի ա), բ,) և գ) ենթակետեր	2) **աղբ**՝ կենցաղային աղբ, ոչ կենցաղային աղբ և խոշոր եզրաչափերի աղբ. ա. **կենցաղային աղբ՝** «Թափոնների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն՝ մարդու կենսագործունեության ծագմամբ առաջացող սպառման թափոնները, բ. **ոչ կենցաղային աղբ՝** **-արտադրական աղբ՝** արտադրության և սպառման թափոններ, որոնք առաջանում են իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության ընթացքում, **-շինարարական աղբ՝** քաղաքաշինական գործունեության ընթացքում առաջացող, շինարարական վերանորոգման, շենքերի վերակառուցումից և քանդումից առաջացող թափոններ,	Անհրաժեշտ է ճշտել և հստակեցնել 1-ին մասի 2-րդ կետի ա) ենթակետով տրված՝ <կենցաղային աղբ> հասկացությունը, մասնավորապես՝ առաջարկվում է <մարդու կենսագործունեությամբ ծագմամբ առաջացող թափոնները> բառերը փոխարինել <մարդու կողմից սպառման և (կամ) կենսագործունեության արդյունքում առաջացող թափոններ> բառերով; 1-ին մասի 2-րդ կետի բ) ենթակետով տրված՝ <արտադրական աղբ> հասկացության մեջ <սպառման> բառից առաջ անհրաժեշտ է ավելացնել <արտադրական> բառը, այլապես արտադրական աղբը, սպառման արդյունքում	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին մասի 2-րդ կետի ՝ ա)ենթակետի <մարդու կենսագործունեությամբ ծագմամբ առաջացող թափոնները> բառերը փոխարինվել է <մարդու կողմից սպառման և (կամ) կենսագործունեության արդյունքում առաջացող թափոններ> բառերով; բ) ենթակետը <սպառման> բառից առաջ լրացվել է <արտադրական և (կամ)> բառերը: գ) ենթակետի <մարդու կենսագործունեության ծագմամբ> բառերը փոխարինվել է <մարդու կենսագործունեության արդյունքում> բառերով:

		գ. **խոշոր եզրաչափերի աղբ՝** մարդու կենսագործունեության ծագմամբ կամ իրավաբանական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության ընթացքում առաջացող արտադրության և սպառման թափոններ, որոնք, հաշվի առնելով դրանց ֆիզիկական հատկությունները (ներառյալ՝ չափը, ծավալը կամ քաշը), անհնար է հավաքել, պահել կամ փոխադրել կենցաղային աղբի համար նախատեսված սովորաբար կիրառվող տեխնիկական միջոցների կիրառմամբ.	առաջացող աղբի մասով, կնույնացվի կենցաղային աղբի հետ: 1-ին մասին 2-րդ կետի գ) ենթակետով տրված <խոշոր եզրաչափի աղբ> հասկացության <մարդու կենսագործունեության ծագմամբ> բառերն առաջարկվում է փոխարինել <մարդու կենսագործունեության արդյունքում> բառերով:	
	Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 4-րդ կետեր	1) մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի վրա կոմունալ թափոնների բացասական (վտանգավոր) ներգործության նվազեցումը և չեզոքացումը. 4) աղբահանության և սանիտարական մաքրման պարտադիր և մշտապես իրականացումը սույն օրենքով նախատեսված սանիտարական մաքրման սխեմային համապատասխան.	Անհրաժեշտ է սահմանել <կոմունալ թափոններ> հասկացություն, ինչպես նաև <մշտապես> բառը փոխարինել <պարբերաբար> բառով:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի <կոմունալ թափոններ> բառերը փոխարինվել է <աղբ> բառով, իսկ <մշտապես> բառը փոխարինել <պարբերաբար> բառով:
	Նախագծի 5-րդ հոդված	Աղբահանության վճարը սույն օրենքով նախատեսված՝ վճարողների կողմից աղբահանության դիմաց սույն օրենքով սահմանված կարգով և չափով համայնքի բյուջե կամ արտաբյուջետային հաշիվ վճարվող վճարն է:	Առաջարկվում է Նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <Աղբահանության վճարը սույն օրենքով նախատեսված վճարողների կողմից աղբահանության դիմաց սույն օրենքով սահմանված կարգով և սույն օրենքով սահմանված	Ընդունվել է: Նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրվել հետևյալ խմբագրությամբ. <Աղբահանության վճարը սույն օրենքով նախատեսված վճարողների կողմից աղբահանության դիմաց սույն օրենքով սահմանված կարգով և

			դրույքաչափերի սահմաններում՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված չափով համայնքի բյուջե կամ արտաբյուջե գանձվող պարտադիր գանձույթ Է.>:	սույն օրենքով սահմանված դրույքաչափերի սահմաններում՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված չափով համայնքի բյուջե կամ արտաբյուջե գանձվող պարտադիր գանձույթ Է.>:
	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մաս	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մաս. <Աղբահանության վճար վճարողներ են համայնքի վարչական տարածքում անշարժ գույքի կամ բնակելի այլ շինության սեփականատեր համարվող, կամ որևէ այլ իրավունքով այդ գույքը տիրապետող ֆիզիկական անձինք (ներառյալ՝ անհատ ձեռնարկատերը), իրավաբանական անձինք, հիմնարկները, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, իսկ պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հիմքով քաղաքացու կամ իրավաբանական անձի կողմից տիրապետման դեպքում՝ վարձակալը, անհատույց օգտագործողը: Եթե միևնույն գույքի նկատմամբ սույն օրենքի իմաստով աղբահանության վճար վճարող են համարվում մեկից ավելի անձինք, ապա աղբահանության վճարի գծով սույն օրենքով սահմանված պարտավորությունների համար նրանք կրում են համապարտ պատասխանատվություն> :	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի հստակեցման նպատակով <տիրապետող> բառից հետո անհրաժեշտ է ավելացնել <կամ օգտագործող> բառերը (ինչպես նաև Նախագծի համապատասխան այլ մասերում), իսկ <անհատ ձեռնարկատերեր> բառերից հետո՝ <և արտոնագրային վճար վճարողների> բառերը:	Ընդունվել է: Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասը <տիրապետող> բառից հետո լրացվել է <կամ օգտագործող> բառերով ինչպես նաև Նախագծի համապատասխան այլ մասերը, իսկ <անհատ ձեռնարկատերեր> բառերից հետո՝ <և արտոնագրային վճար վճարողների> բառերը:
	Նախագծի 7-րդ հոդված	Համայնքի տարածքում իրականացված աղբահանության և	Առաջարկվում է լրամշակել:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածը

		սանիտարական մաքրման աշխատանքները ֆինանսավորվում են համայնքի բյուջեից՝ առանձին ծախսային ծրագրով (ծրագրերով) կամ արտաբյուջետային հաշվից կամ իրավաբանական անձանց՝ պայմանագրի հիման վրա կատարված վճարներով:		խմբագրվել է հետևյալ բովանդակությամբ. <1. Համայնքի տարածքում իրականացված աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները ֆինանսավորվում են համայնքի բյուջեից՝ առանձին ծախսային ծրագրով (ծրագրերով) կամ արտաբյուջետային հաշվից:
	Նախագծի 8-րդ հոդված 2-րդ մաս	Սույն հոդվածի 1–ին մասով նախատեսված անձը պարտավոր է իրականացնել խոշոր եզրաչափերի աղբի հավաքումը և փոխադրումը տվյալ համայնքի ավագանու հաստատած դրույքաչափերին համապատասխան:	Առաջարկվում է <անձը> բառը փոխարինել <անձինք> բառով, քանի որ նույն հոդվածի 1-ին մասում երկու տարբեր անձանց մասին է խոսքը գնում:	Ընդունվել է: Նախագծի 8-րդ հոդվածի <անձը> բառը փոխարինվել է <անձինք> բառով
	Նախագծի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մաս	Աղբի հավաքման և փոխադրման թույլտվության տրամադրման պայմանները և կարգը պետք է ուղղված լինեն սույն օրենքի 4-րդ հոդվածով նախատեսված նպատակներին և սկզբունքներին համապատասխան աղբահանության կայուն իրականացման ապահովմանը:	Առաջարկվում է <համապատասխան աղբահանության կայուն իրականացման ապահովմանը> բառերը փոխարինել <,ինչպես նաև սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված ժամանակացույցին համապատասխան աղբահանության իրականացման ապահովմանը> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագծի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մասի<համապատասխան աղբահանության կայուն իրականացման ապահովմանը> բառերը փոխարիվել է <,ինչպես նաև սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված ժամանակացույցին համապատասխան աղբահանության իրականացման ապահովմանը> բառերով:

	<Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>ՀՀ օրենքի նախագծի վերնագիր	<Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>ՀՀ օրենք	Առաջարկվում է վերնագրից հանել <և լրացում> բառը, քանի որ Նախագծով կատարվել է միայն փոփոխություն	Ընդունվել է: Վերնագրից հանվել է <և լրացում> բառը:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Գ.Ենոքյան	<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 14-րդ հոդված	1. Աղբահանության վճարը սահմանվում է՝ 1) կենցաղային աղբի համար՝ ա. ըստ հաշվառված անձանց քանակի՝ համայնքում անձնագրային հաշվառման կանոններով ըստ հասցեի հաշվառում ունեցող յուրաքանչյուր բնակչի համար՝ առավելագույնը ամսական 400 դրամ, , կամ բ. ըստ բնակելի շինության կամ բնակարանի ընդհանուր մակերեսի՝ մեկ քառակուսի մետր մակերեսի համար առավելագույնը 25 դրամ. 2) ոչ կենցաղային աղբի համար՝ ա. ըստ ծավալի՝ մեկ խորանարդ մետր աղբի համար՝ առավելագույնը 1700 դրամ, կամ բ. ըստ զանգվածի՝ մեկ տոննա աղբի համար՝ առավելագույնը 5000 դրամ, կամ գ. ըստ ոչ բնակելի շինության զբաղեցրած մակերեսի՝ 1 քմ մակերեսի հաշվով առավելագույնը 250 դրամ.	Նախագծի 14-րդ հոդվաը լրացնել նոր 1.1-րդ կետով հետևյալ բովանդակությամբ՝ <Սույն հոդվածի 1-ին կետով սահմանված դրույթները չեն տարածվում այն ֆիզիկական անձանց վրա, որոնք չեն բնակվում տվյալ բնակարանում կամ բնակելի շինության մեջ և /կամ/ իրավաբանական անձանց վրա, որոնք տվյալ ժամանակահատվածում չեն իրականացնում տնտեսական գործունեություն:	Ընդունվել և լրաշմակվել է:

		3) խոշոր եզրաչափի աղբի համար՝ ըստ խոշոր եզրաչափի աղբի տեղափոխման համար նախատեսված հատուկ կոնտեյներների քանակի՝ յուրաքանչյուր կոնտեյների համար առավելագույնը 10000 դրամ: 2. Աղբահանության վճար սահմանելու համար կիրառվող մեթոդները և աղբահանության վճարի դրույքաչափերը յուրաքանչյուր համայնքի համար սահմանվում է համայնքի ավագանու կողմից օրենքով սահմանված կարգով՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դրույքաչափերի սահմաններում: 3. Աղբի տարբեր տեսակների համար կարող են սահմանվել տարբեր դրույքաչափեր: Ընդ որում, տարբեր դրույքաչափեր սահմանելիս կարող են հաշվի առնվել նաև անշարժ գույքի նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը,:		
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Ս. Բալասանյան	<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 14-րդ հոդված 1-ին մաս 2-րդ կետի <գ> ենթակետ	ըստ ոչ բնակելի շինության զբաղեցրած մակերեսի՝ 1 քմ մակերեսի հաշվով առավելագույնը 250 դրամ.	Առաջարկվում է 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի <գ> ենթակետը հանել	Ընդունվել է և հանվել է կետը:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորներ Ա.Նռանյան, Գ. Գևորգյան	<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 14-րդ հոդված 1-ին և 2-րդ մասեր	1. Աղբահանության վճարը սահմանվում է՝ 1) կենցաղային աղբի համար՝ ա. ըստ հաշվառված անձանց քանակի՝ համայնքում անձնագրային հաշվառման կանոններով ըստ հասցեի	Առաջարկվում է 14-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի դրույթների համաձայն՝ աղբահանության համար համայնքի ավագանու կողմից հաստատված սակագների միջև ընտրությունը վերապահել վճարողին, ինչպես նաև 20 անգամ պակասեցնել	Չի ընդունվել:

		հաշվառում ունեցող յուրաքանչյուր բնակչի համար՝ առավելագույնը ամսական 400 դրամ, , կամ բ. ըստ բնակելի շինության կամ բնակարանի ընդհանուր մակերեսի՝ մեկ քառակուսի մետր մակերեսի համար առավելագույնը 25 դրամ. 2) ոչ կենցաղային աղբի համար՝ ա. ըստ ծավալի՝ մեկ խորանարդ մետր աղբի համար՝ առավելագույնը 1700 դրամ, կամ բ. ըստ զանգվածի՝ մեկ տոննա աղբի համար՝ առավելագույնը 5000 դրամ, կամ գ. ըստ ոչ բնակելի շինության զբաղեցրած մակերեսի՝ 1 քմ մակերեսի հաշվով առավելագույնը 250 դրամ. 3) խոշոր եզրաչափի աղբի համար՝ ըստ խոշոր եզրաչափի աղբի տեղափոխման համար նախատեսված հատուկ կոնտեյներների քանակի՝ յուրաքանչյուր կոնտեյների համար առավելագույնը 10000 դրամ: 2. Աղբահանության վճար սահմանելու համար կիրառվող մեթոդները և աղբահանության վճարի դրույքաչափերը յուրաքանչյուր համայնքի համար սահմանվում է համայնքի ավագանու կողմից օրենքով սահմանված կարգով՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դրույքաչափերի սահմաններում:	աղբահանության համար նախատեսվող վճարումները:	
ՀՀ	<Աղբահանության և սանիտարական	Ոչ կենցաղային աղբ	Շինարարական և խոշոր	Ընդունվել է:

կառավարություն	մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	առաջացնողները ազատվում են աղբահանության վճարից, եթե նշված աղբը փոխադրվում և տեղադրվում է սեփական միջոցներով՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված թույլտվության հիման վրա կամ նույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված անձանց հետ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված պայմանագրի հիման վրա:	եզրաչափի աղբ առաջացնողները ազատվում են աղբահանության վճարից, եթե նշված աղբը փոխադրվում և տեղադրվում է սեփական միջոցներով՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով նախատեսված թույլտվության հիման վրա կամ նույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված անձանց հետ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված պայմանագրի հիման վրա:	
ՀՀ կառավարություն	<Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին> ՀՀ օրենքի նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	Իրավաբանական անձը կամ անհատ ձեռնարկատերը համայնքի ավագանու սահմանած պահանջներին համապատասխան կարող է իրականացնել ոչ կենցաղային աղբի հավաքումը և փոխադրումը սույն հոդվածով նախատեսված՝ աղբի հավաքման և փոխադրման թույլտվության հիման վրա: Աղբի հավաքման և փոխադրման թույլտվություններ կարող են տրամադրվել նաև ոչ կենցաղային աղբի աղբահանության վճար վճարողներին՝ աղբն ինքնուրույն հավաքելու և փոխադրելու համար:	Առաջարկվում է <ոչ կենցաղային> բառերը փոխարինել <շինարարական և խոշոր եզրաչափի> բառերով	Ընդունվել է: